

Βόλος 26 Ιουλίου 2016

Του Σεραφείμ Αθανασίου

« Ο ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΕΝΟΣ ΤΑΥΡΟΣ»

Ήταν το έτος 1947, τα Δωδεκάνησα μετά από 423 συνολικά χρόνια σκλαβιάς (1522 έως 1912=390 στο Σουλεϊμάν και 1912 έως 1945=33 τους Ιταλούς 390+33= 423) είχαν επιστρέψει στην αγκαλιά της μάνας τους και κάπως καθυστερημένα επέστρεψαν γιατί από τις 8 Μαΐου 1945 ημέρα παράδοσης των νήσων από το Γερμανό Στρατηγό στο δικό μας Συνταγματάρχη Διοικητή του Ιερού Λόχου Χριστόδουλο Τσιγάντε (και σε Άγγλους) έως 31 Μαρτίου 1947 τα κρατούσαν οι φίλοι μας Άγγλοι.

Από τις 31 λοιπόν Μαρτίου του έτους 1947 η Χωροφυλακή ως Αστυνομικό Σώμα βρισκόταν εκεί κάπου τρεις μήνες και είχε αναλάβει την αστυνόμευση των νήσων.

Εγώ υπηρετούσα ως χωροφύλακας τροχονόμος στην πόλη της Ρόδου αυτή δε η ομάδα των τροχονόμων κάπου 15-20 άνδρες υπαγόταν στη δύναμη του Α΄ Αστυνομικού Τμήματος, Αστυνόμος του οποίου ήταν ένας Αξιωματικός που είναι αδύνατο να ξεχάσω την ευρυμάθειά του, την δραστηριότητά του, την καλοσύνη του και το ενδιαφέρον του προς τους άνδρες της δυνάμεώς του, ανεξάρτητα των Κανονισμών Πειθαρχίας που τότε επικρατούσαν. Ήταν ο Μοίραρχος Νικόλαος Σκορδέλλης, καταγόμενος από το Τηγάνι-Σάμου.

Μας κρατούσε-λόγω κανονισμών πειθαρχίας- σε απόσταση, δεν μας έδιδε δηλαδή πολύ θάρρος και εκτελούσαμε την όποια διαταγή του σαν καλά κουρδισμένα ρολόγια (γ' αυτό δεν ξεχνιέται εκείνη η όμορφη πειθαρχία που απέδιδε έργο, εν αντιθέσει με τη σημερινή χαλάρωση που επικρατεί στα Σώματα Ασφαλείας, χωρίς με αυτό που γράφω να υπεισέρχομαι στα ενδότερά τους). Απέναντί μας όμως ήταν στοργικός, μπορώ να πω γονιός. Τον λατρεύαμε όλοι μας, τον αγαπούσαμε και στη θάλασσα για λογαριασμό του, πνιγόμαστε.

Ένα πρωινό κατέβαινα από το δωμάτιό μου (ως άγαμος έμεινα στο Τμήμα) φορώντας πάνω από την στολή μου τα λευκά διακριτικά επειδή ήμουν κινητός τροχονόμος 10.00΄-14.00΄ στην παραλιακή Λεωφόρο της Ρόδου.

Από το βάθος του στενού διαδρόμου που ήταν το γραφείο του με είδε και με φώναξε.

-Αθανασίου.

- Τσακίστηκα να φτάσω στο Γραφείο του και:

- Διατάξτε κ. Αστυνόμε.

-Που είσαι παιδί μου υπηρεσία?

-Κινητός στην παραλία.

-Δε θα πάς εκεί και όπως είσαι θα συνοδεύσεις τον κ. Νομοκτηνίατρο στα Δημοτικά Σφαγεία στα οποία θέλει να κάνει κάποιον υγειονομικό έλεγχο.

-Μάλιστα κ. Αστυνόμε.

Στο γραφείο του Αστυνόμου ήταν ο Νομοκτηνίατρος Γεωργίου, ένας πολύ καλός και ευγενής άνθρωπος με τον οποίο αμέσως φύγαμε και με τα πόδια κατεβήκαμε στην παραλία όπου και η στάση των αστικών Λεωφορείων. Σε κάποιο από αυτά μπήκαμε και κατεβήκαμε θυμάμαι στου Κόβα στη στροφή του δρόμου που πήγαινε προς την οινοποιεία Κ.Α.Ι.Ρ.

Πρέπει εδώ να κάνω γνωστό πως την εποχή εκείνη δεν υπήρχαν πολλά υπηρεσιακά αυτοκίνητα. Οι δημόσιοι υπάλληλοι όσο μεγάλο βαθμό και αν είχαν με τα ποδαράκια τους βάδιζαν. Τι θα πει-τότε-Νομοκτηνίατρος ή Νομομηχανικός! Νομίατρος ή Διοικητής Νοσοκομείου! Διοικητής Διοικήσεως Χωροφυλακής ή Λιμενάρχης! Κανένας μα κανένας δεν είχε στη διάθεσή του υπηρεσιακό αυτοκίνητο, πολύ δε περισσότερο δικό του.

Ελάχιστος ο μισθός όλων και η φτώχεια έδερνε τους πολλούς, ακόμη και Νομοκτηνιάτρους. Αλλά και να είχαν την οικονομική δυνατότητα, απ ότι τουλάχιστον εγώ θυμάμαι μετά τον πόλεμο, δεν υπήρχαν αυτοκίνητα προς διάθεση, χώρια που τα χρόνια κείνα με το παραμικρό οι Ε.Δ.Ε. βρισκόντουσαν σε καθημερινή λειτουργία. Έλα εδώ, που τα βρήκες τα χρήματα και αγόρασες αυτοκίνητο, βέσπια ή οικόπεδο.

Και δεν είναι υπερβολή αυτά που γράφω. Ύστερα από τον πόλεμο, μετά την ανυπόφορη πείνα των Ελλήνων πολιτών, ιδιαίτερα στα μεγάλα αστικά κέντρα, μετά τα Δεκεμβριανά του 1944 και τον συνεχή εμφύλιο σπαραγμό, κανένας δεν κοίταζε τα τετράτροχα και μεγαλεία αναψυχής.

Κοίταζε να τα «βγάλει πέρα» ακόμη και με μια ντοματοσαλάτα ή και λίγο ψωμοτύρι, φτάνει να είχε την ησυχία του και τούτο γιατί εκείνη η ησυχία και ηρεμία μόνο στα Δωδεκάνησα υπήρχε, ενώ στη χερσαία Ελλάδα τρωγόμαστε μεταξύ μας.

Θα τολμήσω να το πω, γιατί καλά το γνωρίζω και το θυμάμαι, πως οι εκ της χερσαίας Ελλάδος πολιτικοί υπάλληλοι αλλά και τα αστυνομικά όργανα που υπηρετούσαν στα Δωδεκάνησα ήσαν οι πιο τυχεροί

ιδιαίτερα την τετραετία (1947 /έτος απελευθέρωσης/ έως και το 1950)επειδή εκεί υπήρχε απόλυτη τάξη και ποτέ δεν έδιδαν υπηρεσιακές αφορμές γιατί υπήρχε και ο φόβος μεταθέσεως.

Με τα πόδια λοιπόν παντού πήγαιναν χωρίς διαμαρτυρίες και οι προϊστάμενοι των Δημοσίων Υπηρεσιών και τη μέρα κείνη με τον κ. Γεωργίου ανεβήκαμε στο λεωφορείο και εγώ- μια που βρισκόμουνα σε καλύτερη μοίρα επειδή ως τροχονόμος δεν πλήρωνα σε κανένα μεταφορικό μέσο- κάνοντας και τον... καμπόσο στον εισπράκτορα, στογγυλοκάθισα κάπου, ενώ ο κ. Νομοκτηνίατρος πριν καθίσει έβαλε το χέρι του στην τσέπη για να κόψει εισιτήριο.

Κατεβήκαμε από το Λεωφορείο και με τα πόδια προχωρούσαμε την οδό -αν καλά θυμάμαι- Αυστραλίας, προς τα Δημοτικά Σφαγεία, μια απόσταση περίπου 150 με 200 μέτρα.

Κουβεντιάζαμε φιλικά όταν με άρπαξε ο Γεωργίου απότομα και σχεδόν με έριξε προς τη θάλασσα, στο χώρο του Καρνάγιου. Δεν είχα καταλάβει γιατί και ήμουνα έτοιμος να του «ζητήσω το λόγο» όταν στο πεζοδρόμιο που βρισκόταν λίγο πιο πάνω από τα κεφάλια μας στο χώρο που είχαμε πέσει βλέπω και εγώ όπως ο Γεωργίου ένα μεγάλο δαμάλι να τρέχει μουγκρίζοντας ενώ μια λάμα μαχαιριού πηγαινοερχόταν ανάμεσα στα μάτια του και λίγο πιο πάνω από αυτά.

Έτρεχε προς τον Μπαμπούλα ενώ κοντά σε αυτό το Δαμάλι με λευκές μπλούζες και γαλότσες μέχρι το γόνατο έτρεχαν αρκετοί εκδορείς (σφαγείς ζώων) και κρεοπώλες φωνάζοντας και βρίζοντας ο ένας τον άλλο.

Γρήγορα ανεβήκαμε στον πεζόδρομο και κοιτάζαμε τα όσα διαδραματιζόντουσαν μπροστά στα μάτια μας ενώ το αίμα είχε πλημυρίσει τη διαδρομή του Μόσχου.

Τρέχοντας και μουγκρίζοντας από τους πόνους το άτυχο ζωάκι έφτασε μέχρι το ξύλινο κέντρο του Μπαμπούλα στο οποίο έστριψε και σωριάστηκε πάνω σε μια ξύλινη γέφυρα που ένωνε το πεζοδρόμιο με το κέντρο που βρισκόταν μέσα στη θάλασσα.

Εκεί στο ξύλινο γεφύρι το έπιασαν οι δήμιοί του και ημιθανές αφού με μεγάλη προσπάθεια το φόρτωσαν σε μια καρότσα φορτηγού το μετέφεραν στο σφαγείο και το αποτελείωσαν.

Τι είχε γίνει:

Στο Δημοτικό Σφαγείο πήραν το Δαμάλι να το σφάξουν. Δεν ξέρω πως σφάζουν αλλά μεταφέρω τι έμαθα τη μέρα κείνη. Λένε πως: για να γίνει η σφαγή ενός μεγάλου ζώου, εν προκειμένω βοδιού, πρώτα το κτυπάνε

με το μαχαίρι δυνατά στο κεφάλι του και ανάμεσα στα μάτια του. Εκείνο ζαλίζεται και πέφτει, οπότε το αποτελειώνουν.

Το Δαμάλι το κτύπησαν με το μαχαίρι, το τραυμάτισαν σοβαρά, εκείνο πόνεσε και αντέδρασε, ξέφυγε από τους «πολιτισμένους προστάτες του» και με τη λεπίδα στο κεφαλάκι του και ποτάμι το αίμα του πήρε τρέχοντας και μουγκρίζοντας το δρόμο της λύτρωσης.

Έτρεχε, μούγκριζε ζητώντας βοήθεια, δεν άντεξε όμως για πολύ και σωριάστηκε στο ξύλινο γιοφύρι στην περιοχή του Κόβα και μπροστά στα έκπληκτα μάτια πολλών ανθρώπων, δυστυχώς και των δημίων του που φορούσαν και λευκές θυμάμαι μπλούζες.

Αυτές όμως τις μπλούζες τις φόραγαν όχι για να παρέχουν βοήθεια στους πάσχοντες αλλά για να μη λερώνουν τα ρούχα τους μέσα στο σφαγείο κατά την ώρα της θυσίας πολλών αθώων υπάρξεων που δεν μιλούν δεν παύουν όμως να νιώθουν τον αβάστακτο πόνο που αισθάνεται κάθε ζώσα ύπαρξη.

Δεν θα ξεχάσω όταν πήγαμε στο Δημοτικό Σφαγείο τη στενοχώρια και τα δάκρυα εκείνου του ευαίσθητου ανθρώπου, του Νομοκτηνιάτρου που άκουγε στο επώνυμο Γεωργίου. Κλαίγοντας έκανε δριμύτατες παρατηρήσεις στους εκδορείς και στο γιατί κατ' αυτόν τον τρόπο κτυπούσαν τα μοσχάρια. Μάλιστα τους είπε τότε και πώς να σφάζουν τα ζώα και τους απαγόρευσε να τα κτυπούν στην κορυφή της κεφαλής τους.

Ενημερώθηκε από μένα και ο Αστυνόμος μου, ο οποίος κατέφθασε με ένα υπηρεσιακό φορτηγό $\frac{3}{4}$, όπως τα έλεγαν εκείνα τα φορτηγάκια.

Πρώτη φορά τον είδα νευριασμένο, πρώτη φορά τον είδα να βάζει τέτοιες αγριοφωνάρες στους κρεοπώλες τους οποίους παρατηρούσε γιατί άφηναν ανοικτή την αυλόπορτα του περιβάλλοντα χώρου των Δημοτικών Σφαγείων.

Θυμάμαι τον Μπαμπούλα που το πραγματικό του όνομα ήταν Οικονομάκης Κώστας, ελάχιστος όμως κόσμος τον γνώριζε έτσι ενώ ως Μπαμπούλας ο ευγενής εκείνος άνθρωπος και καλός επαγγελματίας με την ψαροταβέρνα του ήταν πασίγνωστος ακόμη και στους πιτσιρικάδες.

Αυτός λοιπόν ο Μπαμπούλας τη μέρα κείνη αυστηρά και μπροστά σε πολύ κόσμο έξω από το κέντρο του απαίτησε από τους κρεοπώλες να του επισκευάσουν αμέσως το ξύλινο πέρασμα που ένωνε το πεζοδρόμιο με την ψαροταβέρνα του και που είχε σχεδόν αχρηστεύσει ο τραυματισμένος ταύρος, οι δε κρεοπώλες χωρίς αντιρρήσεις συμφώνησαν να φτιάξουν το γιοφύρι.

Δεν ξέρω αν αυτό το περιστατικό το πήραν είδηση οι τότε δημοσιογράφοι και είδε το φώς της δημοσιότητας, νομίζω πως έγινε και αυτό. Εκείνο που ξέρω και καλά θυμάμαι είναι πως ένα αρκετό χρονικό διάστημα μηνών, εγώ δεν έτρωγα μοσχαρίσιο κρέας και ο Γιακουμής, ο μάγειράς μας στην Αστυνομία τον οποίο είχα παρακαλέσει, όταν μαγείρευε μοσχάρι εμένα μου έφτιαχνε άλλο φαγητό με τη δικαιολογία ότι γιατρός είχε συστήσει να τρώω δήθεν φαγητά διαίτης, ενώ εγώ περνούσα μια χαρά με την περιποίηση του παππού Γιακουμή, όπως πολλοί συνάδελφοι τον φωνάζαμε εκείνο το καλό και περίπου 60ντάχρονο γεροντάκι.

Άκου παππούς ο 60ντάχρονος(!!!) 92 είμαι εγώ τώρα. Και... πως πρέπει να με φωνάζετε όλοι σας, παππού ή... μαθουσάλα!!!

Ο Αστυνόμος Μοίραρχος Σκορδέλλης Νικόλαος θυμάμαι πως με διέταξε και δυο φορές την εβδομάδα- αν θυμάμαι καλά Δευτέρα και Πέμπτη- για αρκετό χρονικό διάστημα από το πρωί περίπου στις 6 ή 7, μέχρι τις πρώτες απογευματινές ώρες εκτελούσα υπηρεσία στα Δημοτικά Σφαγεία.

Θυμάμαι πως ο Ενωμοτάρχης Κωλέττης Γιώργος έγραφε στην κατάσταση υπηρεσίας: Χωροφύλαξ Σεραφείμ Αθανασίου: Δευτέρα και Πέμπτη 06.00'-15.00' έλεγχος Δημοτικών Σφαγείων..

Έκανα τον έλεγχο των φορτηγών αυτοκινήτων που περνούσαν την κυρία είσοδο προς τη μεγάλη αυλή φορτωμένα με διάφορα ζώα που τα συνόδευαν δικαιολογητικά προέλευσης και πρόσεχα πολύ σε αυτόν τον έλεγχο, επειδή απαγορευόταν αυστηρά η εισαγωγή ζώων από την Τουρκία, λόγω του υπάρχοντος τότε εκεί αφδώδους πυρετού.

Και εκτός από τον έλεγχο των φορτηγών πρόσεχα να είναι πάντα κλειστή η καγκελόπορτα για να μη «πεταχτεί» στο δρόμο και κανένα άλλο μοσχαράκι με το μαχαίρι στο κεφαλάκι του.

Κατά τα άλλα η εκεί υπηρεσία μου ήταν μια χαρά γιατί σχεδόν στο μικρό γραφειάκι του επιστάτη και των κτηνιάτρων που το χρησιμοποιούσαν για λίγη ώρα, εγώ τόσες ώρες μόνος χόρταινα διάβασμα των σχολικών μου βιβλίων επειδή φοιτούσα και στο Βενετόκλειο Νυκτερινό Γυμνάσιο Ρόδου. Με λίγα λόγια μου βγήκε σε καλό ο τραυματισμός εκείνου του Μόσχου.

Με τον κτηνίατρο Γεωργίου γίναμε φίλοι και πολλές φορές όταν ήμουν ακίνητος τροχονόμος στη «Βαρέλα» και στο σταυροδρόμι των τεσσάρων δρόμων: Αμερικής, Εθνάρχη Μακαρίου, Αλεξάνδρου Διάκου και Αλεξάνδρου Παπάγου και επειδή εκείνος με την οικογένειά του διέμεινε σε μια κοντινή απόσταση σε αυτούς τους δρόμους και σε μια

πανέμορφη μονοκατοικία, μου έφερνε νερό στο βάθρο, πολλές δε φορές με φιλοξένησε στο σπίτι του εκείνος ο καλός Μακεδόνας και το λέω αυτό γιατί από την Μακεδονία καταγόταν.

Αλησμόνητα γεγονότα και αξέχαστος ο τραυματισμένος πανέμορφος Ταύρος που δυστυχώς δεν γλύτωσε από τα όσα έγραφε η μοίρα του να υποστεί.